

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1644. usque ad annum 1651

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119177

§. 67. Decisiones dubiorum Sacrae Congregationi exhibitorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67359)

Sæc. XVII. „litant contra nostram fidem Catholi-
 A. C. 1645. „cam, bonos Mores, & animæ Salu-
 „tem., Rogo, inquam, nomine utrius-
 „que Religionis Dominicanæ scilicet &
 „Franciscanæ, ut infra scriptæ inter-
 „rogationes, seu dubitationes a S. Se-
 „de Apostolica discutiantur, terminen-
 „tur, & definiantur, & per Breve
 „Apostolicum omnibus Ministris in illo
 „regno Verbum Dei disseminantibus
 „stricte præcipiatur, quid tenendum,
 „sequendumve sit, ita, ut non rema-
 „neat locus alicui Ministrorum super
 „hoc deinceps opinandi, mutandi, ad-
 „dendi, vel minuendi, quia ex hoc
 „pendet totalis bona educatio, & in-
 „tegritas Fidei Catholicæ inter illas
 „gentes. Dubitationes vero, quæ pro-
 „ponuntur, hæc sunt.

§. LXVII.

*Decisiones dubiorum Sacræ Congre-
 gationi exhibitorum.*

Recueil l. c. **D**ubia a Sinensibus Missionariis expo-
 sita Innocentius X. Papa Sacræ
 Congregationi de Propaganda fide pro-
 posuit, a qua postmodum ad Sanctum
 Officium transmissa, & ab ejusdem Tri-
 bunalis, ut vocant, Qualificatoribus
 diu & mature discussa fuerunt, quorum
 tandem decisiones hoc anno die duo-
 decima

decima Septembris ex speciali summi Pontificis mandato per ejusdem Sacræ Congregationis decretum approbatæ sunt: Subjungimus ipsis dubiis præfatæ Congregationis responsa, prout Romæ eodem hoc anno ex typographia Sacræ Congregationis de Propaganda fide prodierunt: Erant autem sequentia dubia:

I. „In primis quæritur, utrum Christiani Chineses sint obligati ad observationem juris positivi, quantum ad jejunia, confiteri semel in anno, & communicare, festa servare eo modo, quo obligantur Indi in nova Hispania, & in insulis Philippinarum, juxta dispositionem Papæ Pauli III. pro Indis Occidentalibus & Meridionalibus? „

Censura. „Jus positivum Ecclesiasticum de jejniis absolute obligare Chineses Christianos, & a Missionariis hoc esse illis enuntiandum. Attenta vero Regionum & Personarum qualitate locum esse, si Sanctissimo placuerit, dispensationi, quæ fuit alias a Fel. recordationis Paulo III. Indis concessa, qua obtenta satagant Missionarii, sanctæ Matris Ecclesiæ pietatem illis patefacere, quibus ea, quæ in universum indixit, magna ex parte benigne remittit, & indulget. „

Censue-

Sæc. XVII.
A. C. 1645.

Sæc. XVII.

A.C. 1645.

Censuerunt etiam, præfatos Chinen-
ses obligari ad Sacramentalem Confes-
sionem semel in anno, & Missionarios
hujusmodi obligationem eis notificare.

Idem prorsus censuerunt quoad sacram
Communionem semel in anno sumen-
dam. Quo vero ad executionem tem-
pore statuto, hoc est in Paschate, id
esse intelligendum, nisi legitimum ad-
sit impedimentum, aut grave pericu-
lum immineat. Curandum tamen, ut
infra duos vel tres menses ante vel
post Paschati proximos, quatenus sine
discrimine fieri possit, sin minus, alio
quovis tempore infra decursum unius
anni a Paschate inchoandi omnino
communicent.,

Demum censuerunt, Chineses ad fi-
dem conversos teneri omnino festa ser-
vare, Missionarios etiam teneri, hoc
eis notificare: locum tamen esse, si
Sanctissimus annuat, limitandi eis
numerum festorum juxta formam pri-
vilegii a Paulo III, Indis concessi.

II. *Queritur*, „utrum in prædicto
regno Ministri Evangelii (pro nunc
saltem) in Sacramento Baptismi pos-
sint abstinere ab imponendo mulieri-
bus oleum sanctum Cathecumenorum,
sputum in auribus. & sal in ore, in-
super & non administrare eisdem mu-
lieribus Sacramentum extremæ Un-
ctionis?

„tionis? Et ratio dubitandi est, quia Sæc. XVII.
 „Chinenses magno Zelo ducuntur erga A. C. 1645.
 „uxores, filias & alias mulieres, &
 „scandalum fument ex ejusmodi a-
 „tionibus.,,

Censura. „Et Sacramentalia in Ba-
 „ptismo mulierum esse adhibenda, &
 „extremam unctionem esse mulieribus
 „conferendam, nec sufficere motivum
 „in dubitatione expressum, ut Missio-
 „narii, quantum in se est, ab his ab-
 „stineant. Curandum ergo, ut tam
 „salubres ritus & Ceremoniæ introdu-
 „cantur, & observentur; ac Missiona-
 „rii tali circumspectione illa admini-
 „strent, hominesque talibus instruant
 „documentis, ut ab omni suspicione
 „inhonestatis liberentur.,,

III. „In præfato regno lege stabili-
 „tum est, ut in mutuo triginta pro
 „centum accipiantur absque respectu
 „lucris cessantis & damni emergentis.
 „Quæritur, utrum Christianis sit licitum
 „pro pecuniarum suarum mutuo, licet
 „non interveniat lucrum cessans aut
 „damnum emergens, prædictam tri-
 „ginta pro centum quantitatem regni
 „lege taxatam accipere: Et causa du-
 „bitationis est, quia in recuperanda
 „pecunia est aliquod periculum, scili-
 „cet quod, qui accipit mutuatum, fu-
 „giat, vel quod tardet, in solvendo,
 „vel

Hist. Eccles. Tom. LXI.

P

Sæc. XVII. „vel quod necessarium sit coram judi-
 A. C. 1645. „ce repetere, vel propter alia ejus-
 „modi? „

Censura. „Ratione mutui immedia-
 „te & præcise nihil esse accipiendum
 „ultra sortem principalem: Si vero ali-
 „quid accipiant ratione periculi proba-
 „biliter imminentis, prout in casu,
 „non esse inquietandos, dummodo ha-
 „beat ratio qualitatis periculi, &
 „probabilitatis ejusdem, ac servata pro-
 „portione inter periculum & id, quod
 „accipitur. „

IV. „In universo Chinarum regno
 „domos publicas usuris deputatas re-
 „periri, res est usitata, in quibus usu-
 „rarii publici facta sub pignoribus cau-
 „sione pecuniam suam sumpto lucro ad
 „usuram dare solent, ea tamen condi-
 „tione, ut pro uno ducato singulis men-
 „sibus tantum quid accipiant, & si
 „tantis elapsis annis pignorum Domi-
 „nus pro iisdem pignoribus recuperan-
 „dis, soluta principali pecunia, cum
 „lucro non redierit, actionem & do-
 „minium, quod habet in suis pignori-
 „bus, illico amittat. Istæ autem do-
 „mus Reipublicæ necessariæ sunt, &
 „quamvis usurarii vitam usurariam di-
 „mittere velint, a non desistendo a præ-
 „dictis usuris iudicis auctoritate com-
 „pelluntur. *Queritur, utrum, si hujus-*
 „modi

„modi usurarii converti velint ad fidem. Sæc. XVII.
 „possint baptizari manendo in suo statu A. C. 1645.
 „usurario, propter causam prædictam,
 „vel quidnam in tali casu agendum sit? „

Censura. „Chinenses in statu usura-
 „rio permanentes baptizari non posse ;
 „si vero iudicis auctoritate compellan-
 „tur ad proprias pecunias mutuandas,
 „posse aliquid accipere, etiam recepto
 „pignore ultra sortem principalem, tum
 „ratione oneris, quod subire coguntur,
 „tum ratione curæ in custodia pigno-
 „ris, lucri quoque cessantis, & damni
 „emergentis : Tempore autem præsti-
 „tuto, si ex venditione pignorum a-
 „liquid supersit forti principali, & lu-
 „cro ex causis prædictis juste acqui-
 „sito, Domino pignoris esse resti-
 „tuendum. „

V. „*Utrum* prædictorum usurario-
 „rum filii, si quando in eorum hæredi-
 „tatibus succedunt, jam Christiani exi-
 „stunt, teneantur ad restitutionem eo-
 „rum, quæ Pater ex usuris accepit, in
 „toto vel in parte juxta male accepto-
 „rum excessum, & si hujusmodi usu-
 „rariorum filii hæredes jam Christiani
 „a Republica, vel a iudice compellan-
 „tur ad publicas usurarum domos pa-
 „trum aperiendas, & sustentandas, quid
 „in hoc casu Ministri Evangelii pro sa-
 „nan-

Sæc. XVII. „nandis istorum conscientis facere de-
 A. C. 1645. „beant? „

Censura. „Filiis hæredes usurario-
 „rum teneri a Patribus ex usuris illi-
 „cite acquisita restituere, certis tamen
 „Dominis, si certi sunt, fin minus,
 „juxta regulas a Doctoribus traditas:
 „Actualem vero restitutionem a doctis,
 „piis, & prudentibus viris esse diri-
 „gendam. Quoad secundam partem
 „hujus dubitationis jam responsum est
 „in proxime superiori resolutione. „

VI. „In populis & civitatibus illius
 „regni mos est imponendi quasdam di-
 „tributiones, quæ a populis vicinis
 „exiguntur ut in pascha novi anni: In
 „sacrificiis & dæmoniorum suorum ido-
 „latriis, invitationibus, conviviis in
 „eorum templis præparatis, simulque
 „in festivitatibus, aliisque indifferenti-
 „bus pro populi lætitiæ demonstratio-
 „nibus expenduntur. *Quæritur*, utrum
 „Christianis ac Ministris eorum, a qui-
 „bus etiam tanquam a populi vicinis
 „postulant, licitum sit (pro nunc sal-
 „tem) pro hujusmodi rebus contribue-
 „re, nam si Christiani ad hoc non con-
 „tribuerint, tumultus aliquis contra
 „Christianos inter gentiles fiat. „

Censura. Posse Christianos Chinen-
 „ses pecunias contribuere, dummodo
 „per hujusmodi contributiones non in-
 „ten-

„tendant ad actus idololaticos & su- Sæc. XVII.
 „perstitiosos concurrere, supposita caus- A. C. 1645.
 „sa, quæ narratur in dubio; præsertim
 „præmissa, si commode fieri potest,
 „protestatione, quod imposita tributa
 „præstant in ordine tantum ad populi
 „lætitiâ, & ad actus indifferentes,
 „vel saltem cultui Religionis Christia-
 „næ non repugnantes.,

VII. „In omnibus regni illius civi-
 „tatibus & villis templa cuidam idolo
 „CHIM-HOAM dicto erecta ac dicata
 „reperiuntur, quod Chineses fingunt
 „esse protectorem, regentem & custo-
 „dem civitatis stabilitaque regni lege
 „ordinatur, ut omnes gubernatores ci-
 „vitatum & villarum (quos MANDA-
 „RINOS vocant) quando regiminis
 „possessionem assumunt, & anni decursu
 „bis in mense sub pœna privationis ab
 „officio templa adeant prædicta, ibique
 „ante dicti idoli altare prostrati, geni-
 „bus flexis, capiteque ad terram us-
 „que inclinato idolum illud adorent ac
 „venerentur, eidem candelas, orna-
 „menta, flores, carnes, vinumque in
 „sacrificium offerant, & cum sui regi-
 „minis possessionem accipiunt, ante
 „prædictum idolum jurant de recte ad-
 „ministrando, & si contra fecerint, se
 „submitunt supplicio ab idolo infligen-
 „do, simulque ab eo petunt modum

P 3

„&

Sæc. XVII. „& normam bene gubernandi, & alia
A. C. 1645. „hujusmodi. *Quæritur*, utrum attenda
 „istius gentis fragilitate tolerari possit
 „(pro nunc) quod tales gubernatores
 „Christiani deferant quamdam crucem,
 „quam occulte inter altaris idoli flores,
 „vel in manibus reponunt propriis, &
 „facere intentione non ad idolum, sed
 „ad crucem directa omnes illas genu-
 „flexiones, reverentias, & adoratio-
 „nes ante altare illud exterius & tan-
 „tum fite, omnem cultum interius &
 „in corde ad crucem dirigendo: quia
 „si hujusmodi gubernatores cogantur
 „ad hoc non faciendum, potius apo-
 „statabunt a fide, quam relinquunt of-
 „ficiam regiminis. „

Censura. „Nullatenus licere Chri-
 „stianis hujusmodi actus publicos cul-
 „tus aut reverentiæ tribuere idolo, præ-
 „textu vel intentione crucis, quam vel
 „manu gestant, vel in altari inter flo-
 „res abscondunt. „

VIII. „In prædicto regno habent
 „Chinenses quemdam Magistrum in
 „Philosophia morali litteratum, qui
 „olim decessit a vita, vocatum KVM
 „FV CV, qui ob doctrinam regularum
 „& documentorum adeo in toto regno
 „acceptus est, ut tam Reges, quam
 „omnes alii cujuscunque conditionis &
 „gradus sint, sibi proponunt imitandum
 „&

„& sequendum saltem quoad specula-
 „tivam, & tanquam sanctum veneran-
 „tur & laudant, in omnique civitate
 „& villa prædicto Magistro templa sunt
 „erecta: Gubernatores vero bis in an-
 „no tenentur in ejus templo solemne sa-
 „crificium offerre Sacerdotis ipsimet ge-
 „rentes officium; & sine solemnitate
 „anni decursu bis in mense, concur-
 „runtque cum illo aliqui ex litteratis
 „pro administratione eorum, quæ in
 „tali sacrificio offerunt, quæ quidem
 „sunt sus unus integer mortuus, capra
 „una integra, candelæ, vinum, flores,
 „odores, &c. Item litterati omnes,
 „quando accipiunt gradum, debent in-
 „gredi templum istius Magistri, & fa-
 „cere genuflexiones, & offerre ante
 „ejus altare ex candelis & odoribus.
 „Totus iste cultus, sacrificium & re-
 „verentia secundum omnium illarum
 „gentium formalem intentionem diri-
 „gitur in gratiarum actionem pro bonæ
 „ipsis relictæ doctrinæ documentis, at-
 „que ut ab eo impetrent ex ipsius me-
 „ritis optimi ingenii felicitatem sapien-
 „tiæ & intellectus. *Queritur*, utrum
 „Gubernatores, qui Christiani sunt vel
 „fuerunt, & litterati, vocati & coacti
 „possint præfatum templum ingredi,
 „facere tale sacrificium, vel assistere
 „ejusmodi sacrificio, vel facere genu-
 „flexio-

Sæc. XVII.
 A. C. 1645.

Sæc. XVII. „flexiones ante altare illud, vel acci-
A. C. 1645. „pere aliquid de idolothytis & oblatio-
 „nibus illis, maxime quia putant illi
 „infideles, quod, quicumque mandu-
 „caverit ex talibus idolothytis, habe-
 „bit progressum maximum in suis litte-
 „ris & gradibus, & si portantes cru-
 „cem in manibus possint licite hoc fa-
 „cere, eo modo, quo superiori dubita-
 „tione dictum est? quia si hoc illis pro-
 „hiberetur, erit tumultus in populo,
 „Ministri Evangelii in exilium mitten-
 „tur, & conversio animarum impe-
 „diatur, & extinguetur.„

Censura. „Non licere, nec posse ali-
 „quo prætextu contenta in dubio Chri-
 „stianis permitti.„

IX. „Inviolabilis observantiæ mos
 „est apud Chineses tanquam doctrina
 „a supra dicto Magistro KVM FV CV
 „tradita, quod in omnibus Chinæ po-
 „pulis templa constructa habeant Avis
 „& Progenitoribus suis defunctis dicata,
 „& in unoquoque eorum, omnes, qui
 „ejusmodi familiæ sunt, bis in anno
 „congregantur, ut præfatis suis Pro-
 „genitoribus solemnia Sacrificia faciant
 „magno Cæremoniarum apparatu, &
 „in altari multis candelis, floribus &
 „odoribus adornato, imaginem sive ef-
 „figiem parentis vel avi defuncti collo-
 „cant, in quo sacrificio invenitur & qui
 „facit

„facit sacerdotis officium & Ministri il- Sæc. XVII.
 „lius, offeruntque carnes, vinum, A.C. 1645.
 „candelas, odoramaenta, capita ca-
 „prorum &c. Hoc autem sacrificium
 „ex communi gentium illarum inten-
 „tione dirigitur, ut præfatis eorum
 „Progenitoribus gratias reddant, ho-
 „norem & reverentiam exhibeant ob
 „beneficia ab iis accepta, & ob illa,
 „quæ ab eis accipere sperant: unde
 „ante altare prostrati, deprecationes
 „multas faciunt, postulantes sanitatem,
 „longam vitam, abundantiam fructuum,
 „filiorum multiplicationem, prosperita-
 „tem magnam, & ut ab omnibus ad-
 „versitatibus liberentur: Quod quidem
 „sacrificium in domibus suis, & in se-
 „pulchris mortuorum etiam fit, minore
 „tamen cum solemnitate. *Quæritur*,
 „utrum Christiani sicte & exterius tan-
 „tum, ut supra dictum est, possint assi-
 „stere hujusmodi sacrificio, vel exer-
 „cere aliquod ministerium in illo cum
 „infidelibus commixti, sive in templo
 „sive in domo, vel sepulchro; publice
 „vel privatim, vel quomodo hoc pote-
 „rit permitti Christianis illis, ne si om-
 „nino prohibeantur hoc facere, fidem
 „perdant, vel, ut melius dicam, a-
 „vertant se ab actibus exterioribus Chri-
 „stianorum? „

Sæc. XVII. *Censura.* „Christianis Chinesibus
 A. C. 1645 „nullatenus licere, sicte vel exterius
 „assistere sacrificiis in honorem Proge-
 „nitorum, neque eorum deprecationi-
 „bus, aut quibuscunque ritibus super-
 „stitiosis gentilium erga ipsos: multo
 „minus licere circa præfata ministerium
 „aliquod exercere. „

X. „Chinenses Christiani asseverant,
 „quod in oblationibus supradictis solum-
 „modo intendant Progenitoribus suis
 „defunctis illam exhibere reverentiam,
 „& illa offerre, ac si iisdem viventibus
 „exhiberentur, & in memoriam tan-
 „tum & reverentiam Progenituræ &
 „generationis, acsi illi existerent, ea-
 „dem illis præsentarent, ut illis oblati-
 „vescerentur, vel sustentarentur, offe-
 „runt absque alia intentione vel roga-
 „tivarum spe, cum sciant illos mor-
 „tuos esse, eorumque animas in infer-
 „no sepultas. *Quæritur*, utrum, si
 „hæc inter Christianos tantummodo
 „fierent absque alio gentilium confor-
 „tio in Templis, domibus vel sepulch-
 „ris, ponendo & collocando aliquam
 „cruce[m] in altari præfatorum defun-
 „ctorum, dirigendo ad illam suam in-
 „tentionem, ita tamen, ut Proge-
 „nitorum imagini nihil tribuant nisi
 „honorem & reverentiam filialem, quam
 „(si vivi extitissent) illis commestibili-
 „bus

„bus & odoriferis rebus exhiberent, ut Sæc. XVII.
 „sic populo satisfaciant, unde hoc est, A. C. 1645.
 „quod quæritur, utrum hoc pro nunc
 „ut inconuenientia euitentur, tolerari
 „possit? „

Censura. „Consequenter ad ea, quæ
 „superius dicta fuerunt, præmissa non
 „posse saluari sive per appositionem Cru-
 „cis, sive propter absentiam gentilium,
 „sive per intentionem, actus de se il-
 „licitos & supersticiosos ad cultum veri
 „Dei dirigentem. „

XI. „Ad memoriam Progenitorum
 „suorum conservandam utuntur Chi-
 „nenses quibusdam tabellis, in quibus
 „nomina suorum defunctorum scripta
 „sunt, quas vocant isti ANIMARVM
 „SEDES, existimantes, animas defun-
 „ctorum venisse, & assistere in illis ta-
 „bellis ad recipiendum sacrificia & ob-
 „lationes, & præfatæ tabellæ sunt col-
 „locatæ in propriis altaribus cum rosis,
 „candelis, lampadibus & odoramentis,
 „& coram ipsis tabellis genuflexiones,
 „orationes & deprecationes faciunt,
 „expectantque auxilium ab illis defun-
 „ctis concedendum in suis necessitati-
 „bus & laboribus. *Quæritur*, an Chri-
 „stianis licitum sit omnibus gentilitiis
 „superstitionibus & erroribus postposi-
 „tis, uti (pro nunc) præfatis tabellis,
 „illasque inter Domini & sanctorum
 „ima-

Sæc. XVII. „imagines in eodem altari collocatas
A. C. 1645. „habere, vel in alio separato cum or-
 „nato supra dicto ad hoc, ut gentili-
 „bus satisfaciant, vel possint facere su-
 „pradictas deprecationes & sacrificia
 „cum intentione supra dicta? „

Censura. „Omnino non licere habere
 „illas tabellas in vero & proprio altari
 „majoribus dicato, multo minus de-
 „precationes & sacrificia eis offerre, li-
 „cet occulta & ficta intentione.

XII. „Quando in illo regno aliquem
 „mori contingat, sive Christianus sit
 „sive gentilis, pro inviolabili more ha-
 „betur in domo defuncti quoddam al-
 „tare præparare, in eodemque imagi-
 „nem defuncti seu tabulam supra dictam
 „collocare cum ornatu odorum, florum
 „& candelarum, retroque cadaver se-
 „retro inclusum ponere: omnes autem,
 „qui ad condolendum domos illas in-
 „grediuntur, coram præparato altari
 „& defuncti imagine ter vel quater ge-
 „nuflectunt, humi sese prosternentes,
 „capitibus usque ad terram demissis,
 „aliquas secum candelas asportantes &
 „odorama, ut in præparato illo al-
 „tari coram defuncti imagine consum-
 „mentur & comburantur. *Quæritur,*
 „utrum licitum sit Christianis & præ-
 „cipue Ministris sancti Evangelii, at-
 „tento mutuo benevolentia signo &
 „amo

„amoris, supradicta facere, maxime Sæc. XVII.
 „quando defuncti sunt ex nobilioribus A. C. 1645.
 „populi? „

„*Censura.* „Posito, quod mensa parata
 „sit mere quædam tabula, non autem
 „verum & proprium altare, & si cætera
 „continentur intra limites obsequii ci-
 „vilis & politici, esse toleranda. „

XIII. *Quæritur*, utrum Catechume-
 „nis paratis jam ad baptismum susci-
 „piendum debeant ministri declarare
 „& aperte & in singulari docere, esse
 „illicita sacrificia & omnia supra dicta,
 „quamvis ex hoc sequantur inconve-
 „nientia, scilicet desistere a susceptione
 „baptismatis, persecutiones, mors,
 „vel exilium Ministrorum Evangeli-
 „corum? „

Censura. „Ministros Evangelicos te-
 „neri docere, sacrificia omnia, præ-
 „terquam soli Deo, illicita, cultum
 „dæmonum & idolorum esse relinquen-
 „dum, & quæcunque hujusmodi cul-
 „tum concernunt, esse falsa, & chri-
 „stianæ fidei repugnantia; ad singula-
 „ria vero descendendum, prout in Ca-
 „techumenis ingenii promptitudo, aut
 „ruditas exiget, aliisque circumstan-
 „tiis, consuetudinibus, ac periculis
 „perspectis. „

XIV. „Chinarum sermone hæc vox
 „(XING) idem est, quod *Sanctus*,
Sancta,

Sæc. XVII. „*Sancta, Sanctum*, & in libris doctrinæ
 A. C. 1645. „Christianæ in illo regno a quibusdam
 „sancti Evangelii Ministris prælo man-
 „datæ reperitur ista vox (XING) ad
 „denominandam Sanctissimam Trinita-
 „tem, Christum Dominum, B. Virgi-
 „nem & cæteros sanctos. *Queritur*,
 „utrum, quando in præfatis libris sese
 „offert occasio, ut nominetur Magister
 „Chinarum, KVM FV CV vocatus,
 „vel mandatum Regis Chinarum, vel
 „cæteri Reges, qui communiter in illo
 „regno ut sancti reputantur, cum sint
 „infideles & idololatræ, possimusne,
 „& an sit licitum nobis Christi Ministris
 „nominare supra dictos hoc nomine
 „XING? „

Censura. „Non posse aliquid firmari
 „circa vocem hanc, ejusve usum, nisi
 „præhabita cognitione idiomatis, ejus-
 „que veræ & propriæ significationis:
 „cæterum si eadem vox in regno Chi-
 „narum habet latitudinem, posse Mi-
 „nistros ea uti, si vero restringatur ad
 „significandam veram & perfectam san-
 „ctitatem, nullatenus posse. „

XV. „In multis templis idolorum
 „illius regni invenitur una tabella de-
 „aurata & collocata supra unam men-
 „sam vel altare, & omnibus ornamen-
 „tis candelarum, rosarum, odoramen-
 „torum munita & ornata, qua in ta-
 „bula

„bula scriptæ sunt litteræ vel caracte- Sæc. XVII.
 „res sequentes, HOAM, TY, VAN, A. C. 1645.
 „SVY, VAN, NAN. SVY, hoc est,

„Vivat Rex Chinarum ad multa anno-
 „rum millia: & ante præfatam tabulam
 „mos est inter illos idololatras sacrifi-
 „care bis aut ter in anno, & facere
 „genuflexiones in honorem & reveren-
 „tiam illius. *Quæritur*, an nos Ministri
 „Christi Domini possimus in nostris ta-
 „bellis collocare hujusmodi altare cum
 „tabula & circumstantiis prædictis, &
 „hoc ante altare, ubi Sacerdotes Dei
 „sacrificant oblationem immaculatam?

Censura. „Exclusis sacrificiis, &
 „altari vere & proprie dicto, cætera,
 „quæ redolent tantummodo cultum
 „civilem, aut possunt ad illum reduci,
 „permitti posse.

XVI. *Quæritur*, an in illo regno li-
 „cebit Christianis orare & sacrificium
 „facere Domino Deo nostro pro suis de-
 „functis, qui in sua infidelitate ab hac
 „vita discedunt? „

Censura. „Si vere in infidelitate di-
 „scedunt, omnino non licere. „

XVII. „Utrum teneamur Prædicatores
 „Evangelii prædicare in illo regno Chri-
 „stum Crucifixum, & ostendere San-
 „ctissimam ejus imaginem maxime in
 „Ecclesiis nostris? caussa hujus dubi-
 „tationis est, quod gentiles scandali-
 „zetur

Sæc. XVII. „zentur ex tali prædicatione & ostensionem, & judicant maximam esse stultitiam.”
 A. C. 1645

Censura. „Nulla prudentia aut prætextu differendam esse doctrinam passionis Christi post Baptismum, sed omnino præmittendam: Ad actualem vero prædicationem Christi Crucifixi, licet non teneantur Ministri Evangelici in singulis concionibus, sed ad proponendum verbum Dei, ac divina Mysteria prudenter & opportune, & ad illa pro Cathecumenorum captu explicanda, non tamen a sermonibus passionis Domini nostri abstinere tenentur ea ratione, quod gentiles inde scandalum sumant, aut stultitiam putent.”

Censuerunt etiam, conveniens esse, ut in Ecclesiis imagines habeantur Christi Crucifixi, & ideo curandum, ut quoad opportune fieri potest, exponantur.”

XVIII. „Quæritur, si in prædicto Regno fuerint aliqui Ministri Evangelici, qui supradicta fecerint, docuerint, vel permiserint, quam culpam incurrent, & quo supplicio, censura, ve a Sede Apostolica debeant puniri.”
 Hæc quæstio postrema unacum libello supplici Patris Moralez in Romano exemplari suppressa fuit, forte, quia præ-

præfati Patris nomen, quod ibidem ^{Sæc. XVII.}
 expressum erat, tunc reticere, con- ^{A. C. 1645.}
 sultum videbatur, aut quia summus
 Pontifex de plena sui mandati obedi-
 entia & executione confusus, pœnas in
 refractarios decernere, nimis præfe-
 stinum, superfluumque fore censebat.
 Decretum vero Sacræ Congregationis
 erat sequens :

„Referente Eminentissimo D. Cardi-
 „nali Ginetto supra scripta quæsitæ una
 „cum responsis & resolutionibus Con-
 „gregationis Theologorum ad eorun-
 „dem quæditorum examen specialiter
 „institutæ. Sacra Congregatio D.D.
 „de propaganda fide, præfata respon-
 „sa & resolutiones approbavit: Et ea-
 „dem Congregatione supplicante, San-
 „ctissimus Dominus noster ad conser-
 „vandam uniformitatem in prædicatio-
 „ne, ejusque praxi, omnibus & singu-
 „lis Missionariis cujuscunque Ordinis,
 „Religionis & instituti etiam Societa-
 „tis JESU, in regnis Sinarum aut
 „Chinæ pro tempore existentibus, sub
 „pœna excommunicationis latæ Sen-
 „tentia, Sanctitati suæ & sanctæ Sedi
 „Apostolicæ specialiter reservatæ, di-
 „strictè præcipiendo mandavit, quate-
 „nus præfata responsa & resolutiones
 „diligenter observent, illisque in praxi
 „utantur, ac ab aliis, ad quos perti-
 „nent, præfata responsa & resolutiones
 „ne-

Sæc. XVII. „nebit, observari & practicari faciant,
 A. C. 1645. „donec Sanctitas sua vel sancta Sedes
 „Apostolica aliud ordinaverit. „

§. LXVIII.

*Guilielmus Laudus Cantuariensis
 Archiepiscopus capite plexus.*

Salmon hist. d' Angl. t. 1. Jam dudum Angli rebelles cruentæ,
Rapin. Hist. d' Angl. t. 9. lib. 21. ac immani Regis sui tragediæ præ-
Burnet mem. des dern. Revol. Charendon mem. ludebant suppliciis eorum, qui eidem
 aut fidelitate, aut obsequio & amicitia
 devincti erant. Horum primus erat
 Buchingamus Dux, quem postea seque-
 bantur Stafordiæ Comes, Carevus,
 Rogerus, Hothamus unacum Filio suo,
 Marguirus, Winderbankius, plures-
 que alii primæ Nobilitatis Viri, quo-
 rum non aliud erat crimen, nisi quod
 aut Regi suo fideles, aut in Catholicos
 minus sævi fuissent. Acrior vero, ma-
 gisque diuturna tempestas detonuit in
 Guilielmum Laudum Cantuariensem
 Archiepiscopum. Hic jamjam ante
 quadriennium de proditionis crimine
 postulatus, in carcerem conjiciebatur,
 in quo usque ad vigesimam tertiam Octo-
 bris diem anni post Christum natum mil-
 lesimi sexcentissimi quadragesimi tertii
 tabescens, tandem die trigesima ejus-
 dem Mensis ad plurima accusationum
 capita respondere jussus est. Deduce-
 batur